

Ismét veszély fenyegeti a szegedi egyetem integritását

Szily államtitkár látogatása óta riasztó hírek keringenek a városban a jogi, vagy az orvosi fakultás megszüntetéséről — Preventív tanácskozások a város és az egyetem között — Szeged elmulasztotta a szerződéskötést az állammal

(A Délmagyarország munkatársától.) Hóman Bálint kultuszminiszter nemrégén készült el az egyetemi reformjavaslattal, amelyről annakidején részletes nyilatkozatot is tett. Kijelentette többek között azt is, hogy a vidéki egyetemek kérdésénél az egyetemi városok érdekeinek szemmel tartásával kívánja megoldani. Ez a miniszteri nyilatkozat úgy, ahogy megnyugtatta kissé Szegeden is a kedélyeket, annál nagyobb megdöbbenést keltenek most azok a kiszivárgott hírek, amelyek

a szegedi egyetem épségét fenyegető komoly veszedelem feljutásáról

szólnak. Ezek a hírek akkor keltek szárnyra, amikor dr. Szily Kálmán államtitkár, a kultuszminisztérium egyetemi osztályának vezetője járt Szegeden és itt bizalmas tárgyalásokat folytatott az egyetem tanácsával.

A tárgyalások anyagát igen szigorú diszkrécióval kezelték mindvégig, de azért éppen elegendő szivárgott ki belőle ahhoz, hogy mindenütt a legnagyobb nyugtalanságot és elkésredést keltsék. Az államtitkár elutazása óta szinte szakadatlanul folynak a tanácskozások az egyetemen, valamint az egyetem és a város között az egyetem integritását fenyegető veszedelem elhárításáról. Dr. Somogyi Szilveszter polgármester szombaton is ebben az ügyben tárgyalt hosszú órákon át, ezekről a tárgyalásokról csak délután fél három órakor tért vissza a hivatalába és a Délmagyarország munkatársának a következőket mondotta:

— A mi egyetemünkkel kapcsolatban a cserkészjelszó: a Légy résen! talán sohasem volt aktuálisabb Szegeden, mint éppen most, amikor rövid időközönként fel-felbukkan a hír, hogy valamelyik fakultást megszüntetik. Nekünk, szegedieknek

mindent el kell követnünk

ez ellen és minden lehető el is fogunk követni. Bár konkrét tervekről még nincs tudomásunk, de

az akkori közgazgatás érdekében.)

Pár éve azonban kiderült, hogy volt nekünk ennél még nagyobb tekintetűünk is a hajdankorban. Pataky csendőrezredes ur lepott meg vele, aki a Wenzel-féle Árpád-kori Új Okmánytárat tanulmányozta a Somogyi-könyvtárban.

— Ide nézzen igazgató ur, megtaláltam az őst egy oklevélben, soprani comes volt Kun László királyunk idejében.

Csakugyan ott volt, ugyan ma is ott van, a szememnek hinni kellett, akármilyen nehéz beletörődnöm az ilyen előkelő származásba. Viszont ez vezetett rá a nevünk eredetére, illetve igazolta a szememben azt a magyarázatot, amelyet a kitűnő nyelvész, Horger Antal barátom már régebben adott róla, csak úgy rögtönözve.

Az kétségtelen, hogy a Móra név az oklevelekben már a tatárjárás táján megtalálható. Csakhogy akkor még nincsenek vezetéknév, csak keresztnév, tehát ez is az volt, még pedig: Maurus, akkor elég uzovált keresztnév. (Három püspökünket is így hívták az első magyar keresztény században, az egyik éppen csanádi püspök volt. Most már hogy, hogy lett a Maurus-ból Móra? Ugy, hogy a középkorban keresztnéveket a közbeszédben megrövidítve használták. A Jacobus-t Ják-nak mondták. (A híres ják-falvi templom is jacobusfalvi volt igazság szerint.) A Filippus-t Fil-nek mondták s a törökvilág előtti régi Fülegháza neve is Fülegháza volt valamikor, tehát Filippus-egyháza. (Fülepszállás-pusztá nevében meg is maradt a középkori földesur neve.) A Maurus-ból is így lett Maur, ami Mór-nak ejtődött ki, — a hozzátapadt a betű középkori magyar kicsinyítő, becéző képző. A latin Maurus-ból lett magyar Móra tehát annyi, mint Mórocska. Vagy destruktívul, akinek így jobban tetszik: Mórieka. De magyarnak nyilván éppen olyan magyar, mint a szintén latin-görög keresztnévből lett Pál, Miklós, Imre, Ince, Sándor családnév. Gyanusnak semmi esetre se gyanusabb ezeknél.

az elővigyázatosság nem árt és ezért elhatároztuk, hogy

memorandummal fordulunk a kormányhoz és igen határozottan kérjük, hogy a szegedi egyetem csonkítatlanságát biztosítsa.

Most folytatjuk a tanácskozásokat a legcélravezetőbb tennivalókról és azt hiszem, első lépésünk az lesz, hogy

kihallgatáson jelenünk meg a kultuszminiszter előtt

és feltárjuk előtte, mit jelentene Szegedre nézve, ha az egyetemből bármit is leépítenének.

— Ismétlem, — fejezte be nyilatkozatát a polgármester —, mindezek az intézkedések, tanácskozások csak preventív-jellegűek, de tekintve, hogy

Szeged egyik legnagyobb értékéről

van szó: az egyetemről, nem árt, ha kellő időben előkészülünk minden eshetőségre.

A szegedi egyetem integritását fenyegető veszedelemről

teljesen beavatott helyről

a következő információkat kaptuk:

— Az egyetemek racionalizálási folyamata megindult és ez a folyamat az, amely

Szeged szempontjából hozhat valamit, de vihet is

— mondotta informátorunk. — Ujabbán igen vészjósló hírek k-rültek forgalomba arról, hogy

elviszik Szegedről az egyetem valamelyik fakultását.

Először a jogi karról, újabban pedig az orvosi fakultásról beszélnek.

Az én véleményem szerint, súlyosabb, mondhatni helyreépíthetetlen csapást jelentene Szegedre, ha az orvosi kart vinnék el innen. Az orvosi fakultásnak ugyanis mélyebb gyökerei vannak Szegeden és ha az orvosi kart lebortatnák az egyetem testéről, akkor ez igen sok fontos intézmény megszüntetésével járna együtt. Tagadhatatlan, hogy a jogi kar megszüntetésének, vagy elvitelének is katasztrofális következményei lennének.

Ma játszik

Belvárosi Mozi

Utolsó nap

Douglas Fairbanks hatalmas bravurfilmje:

MODERN ROBINSON

Rendkívül eredeti és izgalmas kalandortörténet.

Széchenyi Mozi

Vasárnap — hétfőn Budapesttel egyidőben

GRETE GARBÓ

a legrejtelmesebb sztár legújabb szerepében:

SUSAN LENOX

tünködlése és bukása. Főszereplők:

Grete Garbó és Clark Gable az új Valentinó

KORZÓ MOZI Tom Mix legújabb legbravúrosabb filmje

Kém a fegyházban

Izgalmas detektív hajszá

ZORO HURU és a görlicék
a két jómadár legjobb repriz filmje.

Mindenkinek lehet jó rádiója.
VÁLASZSON EZEKBŐL:

7066

6+1-es HÉT HANGOLY,
KOROS SUPER GÉP
KESZPENZÁRA: P 409-

7133

3+1-es REFLEX KAP-
CSOLÁS SUPER GÉP
KESZPENZÁRA: P 283-50

7331

3+1-es BAND-PASS,
EUROPA-VEVŐ,
KESZPENZÁRA: P 225-

7038

3 LÁMPÁS EUROPA-
VEVŐ EGYENÁRAMRA,
KESZPENZÁRA: P 225-

7221

2+1-es UNIVERZÁL,
EGYEN ÉS VÁLTOZÓ
KESZPENZÁRA: P 127-50

7123

2+1 LÁMPÁS KESZÜLEK,
KESZPENZÁRA: P 66-40

Orion-rádió

Gyártja: Orion Izzólámpagyár

Kapható részletre is.

Deutsch Albert

elektrotechnikai vállalatnál

Kárász ucca 7. szám.

Bemutatás vételkényszer nélkül.

— Mindenesetre mindent el kell követni az egyetem épségének biztosítása érdekében. A kézzelfogható tények logikája ellene szól annak, hogy az orvosi fakultást elvihessék Szegedről. Hiszen itt állnak a klinikák, melyeket Szeged város óriási anyagi áldozatával építettek föl. S ha már az építkezéseknél tartunk, egyszer már meg kell mondani azt is, hogy

nagy hiba volt annakidején elmulasztani a szerződéskötést.

Szeged városának feltétlenül szerződést kellett volna kötni az állammal az egyetemre vonatkozólag és

biztosítania kellett volna magát, hogy amibe oly óriási pénzáldozatot fektetett, csorbítatlanul megmarad.

Bár a szerződések sem örökérvényűek, de azért van jogi és erkölcsi erejük és mégis csak nehezebb egy szerződéses állapotot változtatni.

— Debrecenben óvatosak voltak, ott

örök időre szóló szerződést kötöttek

az állammal a Tisza István-Tudományegyetemmel kapcsolatban. Szegeden, amikor az egyetem épült, a város és az állam között, amelynek akkor néhai gróf Klebelsberg Kuno volt a személyszerinti képviselője, meg volt a kölcsönös bizalom és

ha Klebelsberg élne, nem is lenne szükség szerződésre.

Klebelsbergnek különben is az volt a terve, hogy jogszemélyeket kreál az egyetemekből és ezzel biztosította volna azt, hogy az állam sem avatkozhatott volna az autonómiájukba.

— Minderről azonban most már elkésztett dolgoz beszélni — fejezte be nyilatkozatát informátorunk —, de mindenesetre nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy Szeged minden lehető kövessen el egyeteméért, mert

amit egyszer elvisznek innen, nehéz azt ide újból visszahozni.

Az idő

A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor: Mérsékelt északi légáramlás, keleten még lehet eső. Nyugaton erős éjjeli lehűlés, egyes helyeken talajmenti fagyok, de egyúttal valamivel érezhetőbb nappali felmelegedés.